

Het thema energie neemt een belangrijke plek in bij Van der Hoorn Orchideeën in Ter Aar. Drie jaar geleden werd het bedrijf grondig vernieuwd en uitgebreid. Sindsdien komt er bij het kweken van de orchideeën geen aardgas meer aan te pas. Het bedrijf produceert nu CO₂-neutraal. “Niet uit ideële overwegingen, maar vanwege het kostenplaatje. Dat het ook goed is voor het milieu, is mooi meegenomen”, vertelt **Joris van der Hoorn** (27).

Klaar voor de toekomst

Door Marije Wenneke

Het is orchideeën wat de klok slaat in de twee jaar geleden gebouwde kas aan de Paradijsweg in Ter Aar. Niet verwonderlijk, want hier is Van der Hoorn Orchideeën gevestigd. Bij binnenkomst trekken de orchideeën in de toonzaal meteen de aandacht. De één nog bonter van kleur dan de ander. In de kas staan orchideeën rij aan rij in verschillende groeistadia, van stekje tot volgroeide, bloeiende orchidee.

“Eigenlijk spreken wij altijd over de Phalaenopsis”, corrigeert Joris van der Hoorn. “De Phalaenopsis behoort tot de familie van orchideeën en is ook de bekendste. In Nederland wordt hij ook wel vlinderorchidee genoemd. De categorie is Multiflora. Dat wil zeggen dat het om een compacte plant van 40 tot 45 centimeter groot gaat, met minimaal twee takken en veel bloemen.”

Loondienst

Afkomstig uit een ware tuindersfamilie – opa Van der Hoorn teelde vollegrondsgroente, vader Harry van der Hoorn begon 27 jaar geleden met het kweken van Phalaenopsis – weet Joris alles van het reilen en zeilen op het familiebedrijf. Dat is overigens in handen van broer Maurice (35). “Maurice doet de teelt en techniek, ik P&O en verkoop”, legt Joris, zelf in loondienst, uit.

Medewerker Sebastiaan is bezig met het ‘stokken’ van de planten, terwijl Joris op de achtergrond met een klant staat te bellen. Als verkoper bij het bedrijf is hij bijna vergroeid met zijn telefoon.

Op de vraag of hij niet bij in het bedrijf zou willen stappen, antwoordt hij ontkennend. “Eigenlijk is die keuze zes jaar geleden, toen er plannen waren voor de nieuwe kas, al bij me neergelegd. We hebben er bewust voor gekozen om niet als broers bij elkaar in het bedrijf te gaan. Wel heb ik er mijn eigen kleine bedrijfje naast. Daarin verhandel ik ook Phalaenopsis, maar andere dan we hier produceren.”

Kas zonder gas

Ook al is hij dan geen mede-eigenaar van Van der Hoorn Orchideeën, Joris’ inzet en betrokkenheid zijn er niet minder om. Hij vertelt enthousiast over een bijzonder aspect van het bedrijf: de energiehuishouding. “Zes jaar geleden kwam mijn broer met het idee dat het anders moest. Het kweken van Phalaenopsis kost namelijk veel energie en naar de toekomst toe is het steeds belangrijker om energiegebruik en -kosten in de hand te houden.”

Het resultaat is de twee jaar geleden gebouwde ‘kas zonder gas’. “Wij maken helemaal geen gebruik meer van aardgas”, vertelt Joris. “Ons systeem werkt op zonne-energie. Warmte uit de kas wordt onder de grond opgeslagen in warmte-bronnen. Als het kouder wordt, brengen we deze warmte terug in de kas door middel van een luchtbewegingssysteem. We hebben ook koude-bronnen. Als het warm is in de kas, blazen we er koude lucht in, als het koud is blazen we warme lucht. Zo is het klimaat altijd optimaal voor de Phalaenopsis.” Het verwarmingssysteem werkt op stroom. Groene stroom. Bovendien draait de warmte/koudepomp alleen op tijden dat stroom het goedkoopst is. “Wij produceren dus helemaal CO₂-neutraal”, stelt Joris.

Consument

Dit systeem levert een kostenbesparing van minimaal veertig procent op. En dat is mooi meegenomen in een tijd waarin de energiekosten alleen maar lijken te stijgen. “Je moet natuurlijk niet vergeten dat we forse investeringen hebben moeten doen in dit systeem”, benadrukt Joris. “Maar inderdaad: hoe hoger de gasprijzen, hoe meer voordeel voor ons.”

Van der Hoorn Orchideeën probeert zijn milieubewuste productiemethode ook richting klant te verkopen. Joris: “Wij zetten onze Phalaenopsis onder de merknaam Amore Mio

met kas zonder gas

De broers Van der Hoorn. Joris (links) is verantwoordelijk voor P&O en verkoop, eigenaar Maurice doet de teelt en techniek op het bedrijf.

Bedrijfsgegevens:

Van der Hoorn Orchideeën

1,5 hectare breedkapkas

30 medewerkers

Productie van Phalaenopsis Multiflora

80 tot 120 verschillende soorten

Productie +/- 16.000 planten per week

Natura in de markt. Dat wil zoveel zeggen als 'liefde voor de natuur'. In het logo staat 'CO₂-free' vermeld. Als een klant twee orchideeën ziet, die qua kwaliteit en prijs hetzelfde zijn, kiest hij hopelijk de onze, vanwege het energieverhaal. Vaak wordt gedacht dat ons product duurder is door de teeltwijze, maar dat is dus niet waar."

De kweker benadrukt dat Van der Hoorn zich absoluut niet wil afzetten tegen andere tuinders. "Er zijn heel veel mooie initiatieven; CO₂ zuiveren en hergebruiken, stroom produceren, noem maar op. Volgens mij is er nergens een branche die zo innovatief is op het gebied van kostenbesparing en energiegebruik als de tuinbouw."

Markt

Met de kas zonder gas is Van der Hoorn Orchideeën klaar voor de toekomst. Uitbreiding staat voorlopig dan ook niet op stapel. "Toen deze kas is gebouwd, zijn we al in oppervlak verdrievoudigd", zegt Joris. "Hoewel we nog steeds bij de kleinere glastuinders horen, was dat voor ons toch een hele stap."

Momenteel wordt vooral ingezet op het optimaliseren van het productieproces. Daar is nog best winst te halen. Bovendien staat de markt, net als in de hele glastuinbouwsector, onder druk. Joris: "De markt voor Phalaenopsis was altijd vrij goed, maar er moet momenteel hard aan worden getrokken om markt te maken. Bovendien komt er steeds meer concurrentie. Daardoor is er overproductie op sommige momenten en dan klappt de markt in elkaar."

Vooraf kleine bedrijven hebben volgens Joris moeite om het hoofd boven water te houden. "Er zal best een aantal bedrijven stoppen, maar ik verwacht niet dat het areaal glas afneemt in Nederland. De grotere bedrijven zullen steeds groter groeien. Dat moet ook wel om aan de vraag naar grotere partijen te kunnen voldoen en de kosten in de hand te houden."

Met hun kas zonder gas gaat de familie Van der Hoorn met vertrouwen en milieubewust de toekomst tegemoet. "En dat willen we ook uitstralen naar de klant", besluit Joris. "Onze Phalaenopsis heeft een meerwaarde." ←

In de presentatieruimte is een greep uit het assortiment Phalaenopsis te zien. Door het jaar heen worden bij Van der Hoorn Orchideeën ongeveer 120 verschillende soorten gekweekt.